

Granskning av varulager

Redovisningsrevision 2021

Region Skåne

KPMG AB

2021-12-05

Antal sidor 11

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	4
1.1	Bedömning	4
1.2	Rekommendationer	4
2	Bakgrund	5
3	Syfte och revisionsfrågor	6
4	Avgränsning	6
5	Revisionskriterier	6
6	Ansvarig styrelse	6
7	Metod	6
8	Projektorganisation	7
9	Resultat av granskningen	7
9.1	Finns dokumenterade rutiner för hanteringen och redovisningen av varulagret ?	7
9.2	Hur säkerställs det att rutiner efterlevs och sker en ändamålsenlig uppföljning och kontroll?	8
9.3	Finns fullgott systemstöd kopplat till kontroll och uppföljning av varulagret?	8
9.4	Finns anledning att tro att det förekommer väsentliga felaktigheter i varulagret?	8
10	Bedömning	9
10.1	Finns dokumenterade rutiner för hanteringen och redovisningen av varulagret?	9
10.2	Hur säkerställs att rutiner efterlevs, sker en ändamålsenlig uppföljning och kontroll?	10
10.3	Finns ett fullgott systemstöd kopplat till kontroll och uppföljning av varulagret?	10

10.4	Finns där anledning att tro att det förekommer väsentliga felaktigheter i varulagret?	10
11	Rekommendationer	11

1 Sammanfattning

Vi har av Region Skånes revisorer fått i uppdrag att genomföra granskning av rutiner kring Region Skånes lager som införskaffades under verksamhetsåret 2020. Det övergripande syftet med denna granskning är att bedöma om rutiner för hanteringen och redovisningen av varulagret är utformade på ett ändamålsenligt sätt och om den interna kontrollen är tillfredsställande.

Följande revisionsfrågor har besvarats i granskningen:

- Finns dokumenterade rutiner för hanteringen och redovisningen av varulagret? Är dessa rutiner anpassade för verksamheten?
- Har vi kunnat säkerställa att rutinerna efterlevs samt att där sker en ändamålsenlig uppföljning och kontroll?
- Finns ett fullgott systemstöd kopplat till kontroll och uppföljning av varulagret?
- Finns det anledning att tro att där förekommer väsentliga felaktigheter i varulagret?

1.1 Bedömning

Vår bedömning efter genomförd granskning är att de finns tillfredsställande rutiner kring *inköp och redovisning* av lagret som har byggts upp under pandemin. Avseende *värderingen* av varorna är det vår slutsats att metodiken uppfyller kraven som finns inom lagen om kommunal redovisning.

Vad gäller den *praktiska hanteringen* av varulagret och redovisningen i Navision bedömer vi att det fungerar men det beror i huvudsak på att personalen på plats har kompetens om hur ett varulager ska hanteras. Där finns däremot inte några dokumenterade rutiner för hur Region Skånes varulagerhantering skall fungera.

Vår bedömning efter genomförd granskning är att det sker en fungerande uppföljning av data från varulagret men att rutinerna för dess praktiska hantering inte är ändamålsenliga. Något säkerställande av att rutiner efterlevs är således inte möjlig.

Ett fullgott systemstöd i form av lagerredovisningssystemet Navision finns men att då detta inte används fullt ut är det inte ändamålsenligt hanterat.

Vi bedömer att det inte finns anledning att tro att det finns väsentliga felaktigheter i värderingen av varulagret.

1.2 Rekommendationer

Utifrån vår bedömning och slutsatser lämnar vi följande rekommendationer:

- *Utnyttja systemlösningarna inom Navision för att förbättra och effektivisera hanteringen av varulagret.*
- *Skapa och implementera tydliga rutinbeskrivningar för lagerhantering.*

- Överväga att planera för en ny eventuell liknade situation för att undvika de problem som uppstått under 2020 och 2021.

2 Bakgrund

Som en följd av Covid-19 pandemin har Region Skåne under 2020 byggt upp ett varulager av förbrukningsartiklar som beloppsmässigt uppgår till väsentlig storlek. RS-lagret skapades som en temporär uppsättning med ursprunglig avsikt att det skulle vara helt avvecklat per 2021-12-31.

Funktionen skapades för plock och utleverans av hela pallar av skyddsmaterial till vårdförvaltningarna under covid 19-pandemin. Dvs det är ej skapat som ett ordinärt plocklager för småplock och ej heller organiserat för en sådan verksamhet. Under en period i november 2020 till och med februari 2021 pågick en intensiv verksamhet med utleverans av plock vilket engagerade fem heltidsanställda.

Det finns idag inget formellt beslut inom regionen om RS-lagrets fortsatta eller framtida roll och ej heller beslut kring framtida organisation.

Region Skåne har köpt in Covid-relaterade artiklar för 902 mnkr. Av dessa har 810 mnkr (90%) skrivits ned varefter lagervärdet uppgår till 91 mnkr. Förbrukningen har varit marginell och varulagret är i huvudsak intakt.

Då lageruppbyggnaden genomfördes snabbt och utan längre förberedelse ser vi en risk i hanteringen och redovisningen av detta.

I den granskning av varulagret som KPMG genomförde per 2020-12-31 noterades bland annat följande:

- *”Ordningen i varulagret har haft en rad brister. Exempelvis har 8 pallar med munskydd vattenskadats. Många av varorna ligger paketerade i kartonger med olika kvantiteter per kartong. Dessutom är kartongerna inplastade på pallar med olika antal kartonger på pall. Dessa pallar är i sin tur på olika platser i lagret vilket gör en kontrollräkning i svår att genomföra.*
- *Vid vår kontrollinventering var lagret så fullt att pallar stod staplade på varandra i gångarna med risk för säkerhet.*
- *Under lagrets initiala uppbyggnadsfas kom många leveranser utan kompletta följesedlar och leveransinformation vilket ökat risken för felaktiga lagersaldon.”*

Revisorerna har i sin revisionsplanering och risk- och väsentlighetsanalys inför 2021 därför identifierat behov av att genomföra en granskning som omfattar hanteringen och redovisningen av varulagret.

3 Syfte och revisionsfrågor

Det övergripande syftet med denna granskning är att bedöma om rutiner för hanteringen och redovisningen av varulagret är utformade på ett ändamålsenligt sätt och om den interna kontrollen är tillfredsställande.

Följande huvudsakliga frågeställningar ingår i granskningen:

- Finns dokumenterade rutiner för hanteringen och redovisningen av varulagret?
- Hur säkerställs att rutiner efterlevs, sker en ändamålsenlig uppföljning och kontroll?
- Finns ett fullgott systemstöd kopplat till kontroll och uppföljning av varulagret?
- Finns det anledning att tro att det förekommer väsentliga felaktigheter i varulagret?

4 Avgränsning

Granskningen omfattar det varulager som byggts upp i samband med Covid 19-pandemin.

5 Revisionskriterier

De revisionskriterier som ligger som grund för granskningen är följande:

- Lag om kommunal bokföring och redovisning
- Rådet för kommunal redovisnings normering
- Kommunallag (2017:725) 6:6
- Tillämpliga interna styrdokument

6 Ansvarig styrelse

Granskningen omfattar Regionstyrelsen.

7 Metod

Granskningen baseras på genomgång av relevanta dokument inklusive rutinbeskrivningar samt intervjuer med ansvariga tjänstemän. Ändamålsenligheten i den kartlagda processen för bland annat inventering utvärderas. Testning av de identifierade kontrollerna kommer därefter att utföras för att säkerställa att dessa fungerar. Värdering av varulager granskas på sedvanligt sätt mot inköpsfakturer eller andra dokument som styrker detta.

8 Projektorganisation

Granskningen har utförts av Patrick Åkesson (Senior Associate). Johan Rasmusson, certifierad kommunal yrkesrevisor och auktoriserad revisor, ansvarar för kvalitetssäkringen av rapporten.

9 Resultat av granskningen

Nedan redovisas våra iakttagelser uppdelade per revisionsfråga.

9.1 Finns dokumenterade rutiner för hanteringen och redovisningen av varulagret ?

Region Skåne har per avstämningsdatum 2021-10-31 ett varulager som uppgår till 91,2 mnkr.

Varulagret är fördelat på flertalet varugrupper efter varulagrets produktkategorier. Exempelvis finns samtliga varianter på visir under kategorin visir. Artiklarna värderas till det lägsta värdet av anskaffningsvärdet och återanskaffningsvärdet. Artiklarnas värden prövas också efter kvarvarande livslängd och förväntad förbrukning.

Om kvarvarande livslängd är ett år och estimerad förbrukning är 25 % anses endast 25 % av posten vara kurant. Samtliga artiklar prövas per artikelnivå avseende eventuellt behov av kassering.

Det finns rutiner inom regionen för redovisning och attestering av inköpen till varulagret, detta har fungerat i linje med Region Skånes befintliga inköpsrutiner. Vi har gått igenom hela flödet från order till faktura och kan konstatera att denna del av processen har tillfredsställande rutiner.

Personalen på inköpsavdelningen använder inte funktionerna i Navision vilket borde göras för ökad kvalitet och effektivitet. I samband med att ett inköp görs bör en inköpsorder skrivas in i Navision så att lagerpersonalen kan pricka av ankommet gods enligt följesedel mot inköpsorderns information. Som det fungerat nu får lagerpersonalen inte denna information och detta har skapat oreda i godsmottagningen och lagerinläggningen då det ofta varit svårt att veta vad det är för varor som kommit.

Även information om artikelpriser bör läggas in i Navision för att kunna utnyttja systemet till fullo.

Exempelvis har vi noterat att det förekommer nya inköp och inleveranser för artiklar som det redan finns stora kvantiteter av i varulagret, trots att utleveranserna är mycket små.

Ett fullt integrerat affärssystem hade förbättrat rutinerna. Detta lyfter vi närmare under 9.3 i hur det kan förbättra den interna hanteringen.

Det finns inga dokumenterade rutiner internt inom Region Skåne för hur lagret praktiskt skall hanteras och befintlig personal agerar efter sin kunskapsnivå.

9.2 Hur säkerställs det att rutiner efterlevs och sker en ändamålsenlig uppföljning och kontroll?

Då det saknas dokumenterade rutiner internt inom Region Skåne för hur lagret praktiskt skall hanteras kan någon uppföljning av den praktiska hanteringen inte ske.

Inom arbetsgruppen som hanterar lagerfrågorna inom Region Skåne sker en kontinuerlig uppföljning av lagerstatistik på veckobasis. Varje vecka diskuteras underlag som hanterar in- och utleverans samt aktuell lagerstatus. Vi har gått igenom underlagen utan några anmärkningar.

Slutsatsen av detta är att en fungerande uppföljning sker av data från varulagret men att rutinerna för dess praktiska hantering inte är ändamålsenliga.

9.3 Finns fullgott systemstöd kopplat till kontroll och uppföljning av varulagret?

Region Skånes arbete har fortlöpt i befintliga system under pandemin. De rutin-anpassningar som har genomförts har tagit avstamp i befintligt redovisningssystem (Raindance). Kostnaderna kopplat till lager och lagerhantering har haft en god spårbarhet i befintligt system.

Varorna som har inhandlats har därefter lagts in i Microsoft Navision som är Region Skånes befintliga lagersystem. Navision är frikopplat och har ingen systemmässig koppling till övriga system inom regionen. Befintlig personal såsom controllers och verksamhetsledare har funnit lösningar för hantering av de olika systemen.

Lagerinformationen kopplat till artiklarna i Navision har endast innehållit benämning samt antal. Navision används endast till inläggning och uttag från lagret.

Resterande information kompletteras i Excel. Vi har gått igenom den slutliga artikelinformationen i Excelarken och kan konstatera att den innehåller den väsentliga information som behövs för tillfredsställande lagerredovisning. Hanteringsens effektivitet kan dock förbättras.

Sammanfattningsvis noteras att fullgott systemstöd i form av lagerredovisningssystemet Navision finns men att då detta inte används fullt ut är det inte ändamålsenligt hanterat.

9.4 Finns anledning att tro att det förekommer väsentliga felaktigheter i varulagret?

Till ytan är Region Skånes varulager mycket stort och det inventeras en gång per år. KPMG deltog i inventering av lagret under 2020 och noterade då att lagerlokalen var överfull och att det var rörigt. Vi har nu återigen besökt lagret och noterat att det råder ordning och reda. Vi har via intervjuer och dokument tagit del av utleveransstatistik och kan konstatera att volymen av utleveranser ifrån varulagret är låg. Den låga

utleveransnivån medför också att risken för felaktigheter i redovisningen av lagersaldon är lägre.

I samband med inleverans har lagerpersonalen inte haft kännedom om den totala mängden varor som ska inkomma utan har genomfört kontrollberäkning av samtliga kartonger med gods som inkommit och därefter uppdaterat lagersaldona i Navision.

Under verksamhetsåret har det drivits interna projekt för att separera brandfarligt gods och andra varor med en högre risknivå till containers. De mindre differenser som har uppkommit har föranlett att extra inventeringar av varor har genomförts.

Samtliga utleveranser hanteras av lagerpersonal med god kännedom i varulagerhantering och har därefter bokats upp i Navision. Vidare sker ett veckomöte där samtliga in- och utleveranser går igenom av personalen som ansvarar för varulagret.

Samtliga varor som har köpts in har en bestämd livslängd och en del av varorna är CE-märkta men detta gäller inte samtliga artiklar. Avseende artiklar vars livslängd löper ut sker en individuell prövning av artikelns lagervärde. De artiklar som kan klassificeras som riskartiklar kasseras men med en del artiklar görs en individuell prövning där slutsatsen blir att livslängden är längre än vad den befintliga artikelinformationen anger.

Avseende värderingsmetodik för varulagret används det lägsta av anskaffningsvärdet och återanskaffningsvärdet, samt att en prövning på artikelnivå genomförs kopplat till varornas livslängd där även förbrukningen är en avgörande faktor. Om exempelvis endast 25 % av kvarvarande livslängd på varorna förväntas användas innan "bäst före" datum är det en aspekt i bedömningen för hur kurant lagret är.

10 Bedömning

10.1 Finns dokumenterade rutiner för hanteringen och redovisningen av varulagret?

Vår bedömning efter genomförd granskning är att de finns tillfredsställande rutiner kring *inköp och redovisning* av lagret som har byggts upp under pandemin. Avseende *värderingen* av varorna är det också vår slutsats att metodiken uppfyller kraven som finns inom lagen om kommunal redovisning.

Vad gäller den *praktiska hanteringen* av varulagret och redovisningen i Navision bedömer vi att det fungerar men det beror i huvudsak på att personalen på plats har kompetens om hur ett varulager ska hanteras. Där finns däremot inte några dokumenterade rutiner för hur Region Skånes varulagerhantering skall fungera.

Personalen på inköpsavdelningen använder inte funktionerna i Navision vilket borde göras för ökad kvalitet och effektivitet.

10.2 Hur säkerställs att rutiner efterlevs, sker en ändamålsenlig uppföljning och kontroll?

Baserat på de iakttagelser som redovisas under punkt 9.2 ovan bedömer vi att det sker en fungerande uppföljning av data från varulagret men att rutinerna för dess praktiska hantering inte är ändamålsenliga. Något säkerställande av att rutiner efterlevs är således inte möjlig.

10.3 Finns ett fullgott systemstöd kopplat till kontroll och uppföljning av varulagret?

Sammanfattningsvis noteras att fullgott systemstöd i form av lagerredovisnings-systemet Navision finns men att då detta inte används fullt ut är det inte ändamålsenligt hanterat.

10.4 Finns där anledning att tro att det förekommer väsentliga felaktigheter i varulagret?

Varulagret är anskaffat för 902 mnkr till priser som är väsentligt högre än vad som gällde före pandemin och som gäller nu. Det har skrivits ned med 90 % till 91 mnkr vilket är en väsentlig nedskrivning. Nedskrivningarna är bland annat betingade av att många av artiklarna har väsentligt större lagersaldon än vad som kan förväntas förbrukas under produkternas hållbarhetstid.

Vi har granskat uppskattningar samt beräkningar och vi bedömer att de redovisade värdena är rimliga. Det är dock fortsatt viktigt att framöver ha kontroll på hållbarhetstid för olika artiklar i relation till dessas förbrukning. Vi bedömer att det inte finns anledning att tro att det finns väsentliga felaktigheter i värderingen av varulagret.

11 Rekommendationer

Utifrån vår bedömning och slutsatser lämnar vi följande rekommendationer:

- *Utnyttja systemlösningarna inom Navision för att förbättra och effektivisera hanteringen av varulagret.*
- *Skapa och implementera tydliga rutinbeskrivningar för lagerhantering.*
- *Överväga att planera för en ny eventuell liknade situation för att undvika de problem som uppstått under 2020 och 2021.*

2021-12-05

KPMG AB

Johan Rasmusson

Patrick Åkesson

Auktoriserad revisor

Certifierad kommunal revisor

Senior Associate